

Ocena obszarowa jakości wody na terenie miasta Częstochowy i powiatu częstochowskiego za 2022 r.

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Częstochowie znajdowało się 57 wodociągów publicznych, 3 wodociągi zakładowe oraz 4 wodociągi lokalne. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Częstochowie dokonał oceny obszarowej za 2022 r., po rozpatrzeniu ocen okresowych wydanych na podstawie sprawozdań z badań próbek wody pobranych i wykonanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną, a także sprawozdań z badań wody wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej przez producentów.

MIASTO CZĘSTOCHOWA

I. Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

- Liczba ludności zaopatrywanej w wodę ok. 209 395
- Zaopatrzenie w wodę:
 - woda dystrybuowana przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Okręgu Częstochowskiego S.A. z ujęć zlokalizowanych na terenie miasta (wodociągi: Mirów – śr. 18490 m³/dobę, Łomżyńska – śr. 1451 m³/dobę, Rząsawa – śr. 397 m³/dobę, Łobodno – śr. 1900 m³/dobę, Stacja Krańcowa – śr. 42 m³/dobę) oraz z ujęć zlokalizowanych w powiecie (Wierzchowisko – śr. 12319 m³/dobę, Olsztyn – śr. 578 m³/dobę)
 - woda dystrybuowana przez Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „GORGOL” (Wodociąg Zakładowy Częstochowa przy ul. Żyznej – śr. 35 m³/dobę).

Woda dostarczana mieszkańcom miasta pochodziła z 7 wodociągów, których ujęcia zlokalizowane są na terenie miasta Częstochowa i powiatu oraz z wodociągu, którego ujęcie zlokalizowane jest na terenie powiatu kłobuckiego w miejscowości Łobodno. Do największych wodociągów zaopatrujących Częstochowę w wodę do spożycia należą: Mirów, Wierzchowisko i Olsztyn. Część wody pochodząca z tych wodociągów dostarczana była bezpośrednio do odbiorców, część kierowana była do specjalistycznych zestawów zbiornikowych na terenie miasta. W zbiornikach zachodziły procesy mieszania wody

z różnych ujęć oraz dodatkowej dezynfekcji. Taka zmieszana woda pod odpowiednim ciśnieniem rozprowadzana była następnie do poszczególnych dzielnic miasta oraz do kilku miejscowości na terenie powiatu. Ponadto dzielnica Rząsawa oraz częściowo dzielnica Lisiniec zaopatrywane były z 2 pomocniczych ujęć znajdujących się przy ul. Ugody oraz przy ul. Łomżyńskiej, natomiast część dzielnicy Żabiniec zaopatrywana była w wodę z ujęcia w Łobodnie (powiat Kłobuck). W roku 2022 zostało uruchomione ujęcie pomocnicze na terenie miasta Częstochowa – Stacja Krańcowa, wspomagające zaopatrzenie w wodę w części dzielnicy Mirów.

W obiektach wodnych, zlokalizowanych na terenie Częstochowy, przeprowadzono 5 kontroli w zakresie utrzymania stanu sanitarno – technicznego urządzeń wodnych oraz 69 kontroli związanych z poborem próbek wody do badań laboratoryjnych. W związku ze sprawowanym bieżącym nadzorem sanitarnym nad jakością wody przeznaczonej do spożycia dla mieszkańców Częstochowy zostały pobrane 132 próbki wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, które zbadano pod względem parametrów fizykochemicznych i 126 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, które zbadano pod względem parametrów mikrobiologicznych. W 7 próbkach stwierdzono przekroczenia badanych parametrów (2 mikrobiologiczne, 6 fizykochemicznych).

Przekroczenia parametrów mikrobiologicznych dotyczyły: Stacja Krańcowa – ogólna liczba mikroorganizmów w 22° C/72h oraz wodociąg zakładowy Gorgol, ul. Żyzna – bakterie grupy coli. Natomiast przekroczenia parametrów fizykochemicznych dotyczyły: wodociąg zakładowy Gorgol – w dwóch próbkach mętność, w jednej z nich dodatkowo żelazo, wodociąg Mirów-Częstochowa – barwa, mętność), wodociąg Łobodno – mętność i żelazo, wodociąg Rząsawa – mętność, wodociąg Wielki Bór – azotany.

Prawdopodobnie przekroczenia te mogły być spowodowane przestojem wody lub złym stanem technicznym wewnętrznej instalacji wodociągowej w budynkach, w których dokonano poboru próbek do badań.

Oznaczenie w wodzie *ogólnej liczby mikroorganizmów* ma zastosowanie jako wskaźnik skuteczności prowadzenia procesów uzdatniania i dezynfekcji wody, celem którego jest utrzymanie możliwie jak najniższej liczebności populacji drobnoustrojów. Wzrost liczby mikroorganizmów heterotroficznych w systemach dystrybucyjnych może wskazywać na pogorszenie stanu czystości systemu, możliwość stagnacji wody oraz potencjalny rozwój biofilmu. Brak jest jednak dowodów na związek tych drobnoustrojów z zakażeniami przewodu pokarmowego w populacji ogólnej, wywołanymi spożyciem wody do picia, w której oznaczono wysoką liczbę mikroorganizmów heterotroficznych. W przypadku ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C/72h wykrywane są bakterie stanowiące mikroflorę autochtoniczną wody (WHO).

Skażenie *bakteriami grupy coli* może świadczyć zarówno o nieodpowiednio prowadzonym procesie uzdatniania wody, wtórnym zanieczyszczeniu jak i nadmiernej ilości substancji odżywczych w wodzie, co może skutkować powstawaniem w urządzeniach wodociągowych znacznej ilości biofilmu, będącego ich rezerwuarem. Bakterie grupy coli należą do grupy bakterii potencjalnie chorobotwórczych dlatego mogą stanowić realne zagrożenie dla zdrowia konsumentów. Mogą być przyczyną wystąpienia infekcji jelitowych głównie u dzieci oraz osób z obniżoną odpornością (WHO).

Barwa wody- zwykle spowodowana jest obecnością barwnych substancji organicznych, które są związane z frakcją humusową gleby. Barwa w znacznym stopniu zależy od zawartości żelaza i innych metali, które są zarówno naturalnymi składnikami wody, jak i produktami korozji.

Mętność - w wodzie do spożycia wywołana jest drobnymi cząsteczkami stałymi, które mogą znajdować się w wodzie na skutek nieodpowiedniego uzdatniania lub z powodu unoszenia się cząstek pochodzących z osadów w sieci wodociągowej. Woda o wysokiej mętności może chronić mikroorganizmy przed działaniem dezynfekcyjnym oraz może pobudzać wzrost bakterii. Dlatego zaleca się, aby mętność była utrzymywana na najniższym poziomie ze względu na jej znaczenie na jakość wody pod względem mikrobiologicznym.

Żelazo - należy do metali szeroko rozpowszechnionych w skorupie ziemskiej. Oprócz występowania w naturalnych wodach słodkich, żelazo może znajdować się również w wodzie do picia jako efekt wykorzystywania koagulantów żelazowych, bądź z powodu korozji stalowych i żeliwnych rur wodociągowych. Obecność żelaza może skutkować powstawaniem osadów w sieci dystrybucyjnej, nawet przy bardzo niskim stężeniu. Jon żelazawy w kontakcie z powietrzem utlenia się do żelazowego i wówczas woda przybiera czerwono-brązowe zabarwienie. Zawartości żelaza towarzyszy także wzrost „bakterii żelazowych”, które uzyskują energię z utleniania jonu żelazawego do żelazowego, tworząc jednocześnie maziaste osady pokrywające przewody wodociągowe. Podwyższona zawartość żelaza może przyczyniać się do wyczuwalnego niepożądanego smaku wody i napojów.

Azotany w wodach podziemnych pochodzą z procesów mineralizacji materii organicznej lub z procesów nityfikacji. Występują ze względu na łatwo rozpuszczalne minerały. Mogą pojawiać się w wodzie również ze źródeł antropogenicznych (szamba). Ich wysokie stężenia są obecne głównie na terenach rolniczych w wyniku stosowania nawozów. Mogą przenikać do głębszych warstw wodonośnych. Dla zdrowia ludzi nadmiar azotanów może skutkować poważnym uszkodzeniem barwnika hemoglobiny, powodującym stan niedotlenienia krwi. Z tego powodu azotany są szczególnie groźne dla noworodków, małych dzieci oraz kobiet w ciąży, gdyż mogą prowadzić do zaburzenia transportu tlenu w układzie krwionośnym dziecka i prowadzić do rozwoju sinicy. Zalecane dopuszczalne wartości w odniesieniu

do azotanów w wodzie do picia zostały ustalone w celu zapobiegania methemoglobinemii (WHO).

1. Wodociąg Mirów zasilany z 18 studni głębinowych. Wodociąg ten obsługiwał mieszkańców dzielnic: Mirów, Zawodzie, Ostatni Grosz, Raków, Stare Miasto, Wyczerpy, Aniołów oraz część Stradomia. Woda poddawana była procesowi uzdatniania poprzez ozonowanie. Na wodociągu wyznaczonych było 67 stałych punktów zgodności, z których w ramach nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 93 próbki w zakresie parametrów mikrobiologicznych oraz 101 próbek w zakresie parametrów fizykochemicznych.

W jednym przypadku w próbce pobranej z sieci wodociągowej stwierdzono podwyższoną barwę i mętność wody. Prawdopodobnie przekroczenia te mogły być spowodowane przestojem wody lub złym stanem technicznym wewnętrznej instalacji wodociągowej w budynku, w których dokonano poboru próbki do badań.

Badania wody wodociągowej prowadzone były również przez przedsiębiorstwo wodociągowe w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z harmonogramem badań zatwierdzonym na dany rok przez PPIS w Częstochowie. Sprawozdania z badań były na bieżąco przekazywane do tutejszej Stacji.

Na podstawie uzyskanych sprawozdań z badań PPIS w Częstochowie w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) wydał ocenę o przydatności wody do spożycia w 2022 roku z przedmiotowego wodociągu.

2. Wodociąg Wierzchowisko zasilany z 5 studni głębinowych oraz źródła. Woda z tego wodociągu dostarczana była mieszkańcom 21 miejscowości gminy oraz dzielnicy Kiedrzyn, Północ i ul. Łódzkiej w Częstochowie. W procesie uzdatniania wody prowadzone było usuwanie azotanów metodą biologicznej denitryfikacji oraz ozonowanie wody. Na wodociągu wyznaczonych było 8 stałych punktów zgodności, z których pobrano 18 próbek w zakresie parametrów mikrobiologicznych i 16 próbek w zakresie parametrów fizykochemicznych. W badanych próbkach nie stwierdzono przekroczeń badanych parametrów.

Badania wody prowadzone były również przez przedsiębiorstwo wodociągowe w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z harmonogramem badań zatwierdzonym przez PPIS w Częstochowie. Sprawozdania z badań były na bieżąco przekazywane do tutejszej Stacji.

Na podstawie uzyskanych sprawozdań z badań PPIS w Częstochowie w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) wydał ocenę o przydatności wody do spożycia w 2022 roku z przedmiotowego wodociągu.

3. Wodociąg Olsztyn zasilany z 9 studni głębinowych. Wodociąg ten służył do zaopatrzenia mieszkańców Olsztyna, Kusiąt i Skrajnicy. Ponadto woda z 2 studni dostarczana była do zestawów zbiornikowych „Błeszno” w Częstochowie, w których zachodziły procesy mieszania wody również z innych ujęć, a następnie woda pod odpowiednim ciśnieniem rozprowadzana była siecią do mieszkańców dzielnic Raków i Stradom w Częstochowie, mieszkańców Blachowni i Ostrowy oraz mieszkańców gminy Poczesna. W stacji uzdatniania wody w Olsztynie prowadzony był proces dezynfekcji poprzez chlorowanie. Na wodociągu wyznaczonych było 5 stałych punktów zgodności, z których pobrano 12 próbek wody do badań laboratoryjnych w zakresie parametrów mikrobiologicznych i 10 próbek wody w zakresie parametrów fizykochemicznych. Wykonane badania nie wykazały przekroczeń badanych parametrów.

Badania wody prowadzone były również przez przedsiębiorstwo wodociągowe w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z harmonogramem badań zatwierdzonym przez PPIS w Częstochowie. Sprawozdania z badań były na bieżąco przekazywane do tutejszej Stacji.

Na podstawie uzyskanych sprawozdań z badań PPIS w Częstochowie w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) wydał ocenę o przydatności wody do spożycia w 2022 roku z przedmiotowego wodociągu.

4. Wodociąg Wielki Bór- ul. Łomżyńska zasilany przez 2 studnie głębinowe. Ujęcie to służyło do zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia głównie mieszkańców dzielnicy Lisiniec oraz częściowo mieszkańców dzielnicy Grabówka. Z uwagi na podwyższoną zawartość manganu w wodzie surowej prowadzony był proces uzdatniania poprzez odmanganianie, dodatkowo woda była chlorowana. W ramach prowadzonego monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia z 5 stałych punktów zgodności, z których pobrano 7 próbek w zakresie parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych. W jednej z badanych próbek stwierdzono nieznaczne przekroczenie parametru fizykochemicznego - azotany. Była to sytuacja sporadyczna. Wyniki kolejnych próbek wody były zgodne z wymaganiami.

Badania wody prowadzone były również przez przedsiębiorstwo wodociągowe w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z harmonogramem badań zatwierdzonym przez PPIS w Częstochowie. Sprawozdania z badań były na bieżąco przekazywane do tutejszej Stacji.

Na podstawie uzyskanych sprawozdań z badań PPIS w Częstochowie w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) wydał ocenę o przydatności wody do spożycia w 2022 roku z przedmiotowego wodociągu.

5. Wodociąg Rzasawa zasilany z jednej studni głębinowej. Zaopatrywał w wodę odbiorców z zachodniej części dzielnicy Wyczerpy w Częstochowie oraz z Marianki Rędzińskiej. W procesie uzdatniania wody prowadzone było chlorowanie. Na wodociągu wyznaczone były 4 stałe punkty zgodności, z których ogółem pobrano do badań laboratoryjnych 5 próbek wody w zakresie parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych. Przeprowadzone badania nie wykazały nieprawidłowości w jakości wody.

Badania wody prowadzone były również przez przedsiębiorstwo wodociągowe w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z harmonogramem badań zatwierdzonym przez PPIS w Częstochowie. Sprawozdania z badań były na bieżąco przekazywane do tutejszej Stacji.

Na podstawie uzyskanych sprawozdań z badań PPIS w Częstochowie w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) wydał ocenę o przydatności wody do spożycia w 2022 roku z przedmiotowego wodociągu.

6. Wodociąg Stacja Krańcowa zasilany jest z jednej studni głębinowej. Ujęcie to wspomaga zaopatrzenie odbiorców w wodę w części dzielnicy Mirów. Prowadzone było uzdatnianie wody poprzez jej chlorowanie. Na wodociągu wyznaczone były 2 stałe punkty zgodności, z których pobrano do badań laboratoryjnych 2 próbki wody w zakresie parametrów mikrobiologicznych fizykochemicznych. W jednej pobranej próbce wody stwierdzono podwyższoną wartość ogólnej liczby mikroorganizmów w 22 °C po 72h. Po przeprowadzeniu płukaniu sieci kolejne badanie wody wykazało zgodność z obowiązującym rozporządzeniem.

Badania wody prowadzone były również przez przedsiębiorstwo wodociągowe w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z harmonogramem badań zatwierdzonym przez PPIS w Częstochowie. Sprawozdania z badań były na bieżąco przekazywane do tutejszej Stacji.

Na podstawie uzyskanych sprawozdań z badań PPIS w Częstochowie w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) wydał ocenę o przydatności wody do spożycia w 2022 roku z przedmiotowego wodociągu.

7. Wodociąg zakładowy Częstochowa, ul. Żyzna 15 dostarczał wodę dla ok. 130 stałych odbiorców. Wodociąg służył do zaopatrywania w wodę przeznaczoną do spożycia zakłady pracy zlokalizowane przy ul. Żyznej oraz mieszkańców bloków przy ul. Żyznej i budynków mieszkalnych przy ul. Gronowej w Częstochowie. W ramach prowadzonego monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia z 3 stałych punktów zgodności pobrano do badań laboratoryjnych 7 próbek wody w zakresie parametrów mikrobiologicznych i 5 próbek wody w zakresie parametrów fizykochemicznych. W jednej z badanych próbek wody stwierdzono

nieznaczne przekroczenia mętności wody oraz zawartości żelaza, natomiast w drugiej stwierdzono podwyższoną mętność oraz obecność bakterii grupy coli. Prawdopodobnie przekroczenia te mogły być spowodowane przestojem wody lub złym stanem technicznym wewnętrznej instalacji wodociągowej w budynku, w którym dokonano poboru próbek do badań.

Badania wody prowadzone były również przez właściciela wodociągu w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z harmonogramem badań zatwierdzonym przez PPIS w Częstochowie. Sprawozdania z badań były na bieżąco przekazywane do tutejszej Stacji.

Na podstawie uzyskanych sprawozdań z badań PPIS w Częstochowie w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) wydał ocenę o przydatności wody do spożycia w 2022 roku z przedmiotowego wodociągu.

8. Wodociąg Łobodno (ujęcie zlokalizowane na terenie powiatu kłobuckiego) zaopatrywał w wodę przeznaczoną do spożycia mieszkańców kilku ulic w dzielnicy Żabinców w Częstochowie. W ramach prowadzonego monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia z 7 stałych punktów zgodności ogółem zostało pobranych do badań laboratoryjnych 11 próbek wody w zakresie parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych. W jednej próbce wody stwierdzono nieznaczne przekroczenia mętności i żelaza. Była to sytuacja sporadyczna, związana prawdopodobnie z przestojem wody w wewnętrznej instalacji wodociągowej budynku, z którego dokonano poboru.

Badania wody prowadzone były również przez przedsiębiorstwo wodociągowe w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z harmonogramem badań zatwierdzonym przez PPIS w Częstochowie. Sprawozdania z badań były na bieżąco przekazywane do tutejszej Stacji.

Na podstawie uzyskanych sprawozdań z badań PPIS w Częstochowie w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) wydał ocenę o przydatności wody do spożycia w 2022 roku z przedmiotowego wodociągu.

Po rozpatrzeniu ocen okresowych powyższych wodociągów wydanych na podstawie sprawozdań z badań próbek wody pobranych i wykonanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną, a także sprawozdań z badań wody wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej dostarczonych przez producentów, **Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Częstochowie na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r.,**

poz. 2294) wydał ocenę obszarową o przydatności wody do spożycia w 2022 roku na terenie miasta Częstochowy.

POWIAT CZĘSTOCHOWSKI

Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

- Liczba ludności zaopatrywanej w wodę ok. 133 255
- Zaopatrzenie w wodę z poszczególnych ujęć – ilość rozprowadzanej lub produkowanej wody śr. 15707 m³/d:

PPIS w Częstochowie sprawuje bieżący nadzór sanitarny nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi pochodzącej wyłącznie z ujęć głębinowych. Woda rozprowadzana jest z 57 wodociągów, które służą do zaopatrywania ok. 98,8% ludności powiatu częstochowskiego. W obiektach wodociągowych w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego przeprowadzono 57 kontroli sanitarnych oraz 135 kontroli związanych z poborem próbek wody. Do badań laboratoryjnych pobrano 349 próbek w zakresie parametrów mikrobiologicznych i 322 próbki w zakresie parametrów fizykochemicznych.

Ogółem przekroczenia parametrów mikrobiologicznych stwierdzono w 15 próbkach wody, natomiast fizykochemicznych w 22 próbkach (Tabela 2).

Przyczyny występowania zanieczyszczeń mikrobiologicznych w wodociągach były trudne do ustalenia. W większości przypadków były to zdarzenia pojedyncze i po zgłoszeniu zarządcy podejmowane były natychmiastowe działania, które prowadziły do poprawy jakości wody.

Przekroczenia parametrów fizykochemicznych były uzależnione między innymi od geologii i topografii terenu, na którym zlokalizowane było ujęcie, specyfiki prowadzonych procesów uzdatniania wody oraz mogły być spowodowane nieprawidłowym stanem wewnętrznej instalacji w budynku, w którym zostały pobrane próbki.

Obecność bakterii grupy coli w wodzie w systemie dystrybucji może wynikać między innymi z nieprawidłowości na etapie uzdatniania wody ujmowanej lub braku skuteczności dezynfekcji wody (WHO 2011). Ich obecność w wodzie dystrybuowanej może być również związana z zanieczyszczeniem wtórnym, do którego może dochodzić w wyniku awarii lub modernizacji instalacji wodociągowej, nieprawidłowego czyszczenia i dezynfekcji po naprawie, czy przy występowaniu przepływów wstecznych. Wykrycie obecności bakterii grupy coli w systemie dystrybucji wody może również wskazywać na rozwijanie się biofilmu na powierzchniach przewodów lub w osadach w instalacjach wodnych. Bakterie grupy coli

należą do grupy bakterii potencjalnie chorobotwórczych, dlatego ich obecność w wodzie wodociągowej może stanowić realne zagrożenie dla zdrowia konsumentów. Mogą być przyczyną wystąpienia infekcji jelitowych, głównie u dzieci oraz osób z obniżoną odpornością.

Oznaczenie w wodzie *ogólnej liczby mikroorganizmów* ma zastosowanie jako wskaźnik skuteczności prowadzenia procesów uzdatniania i dezynfekcji wody, celem którego jest utrzymanie możliwie jak najniższej liczebności populacji drobnoustrojów. Wzrost liczby mikroorganizmów heterotroficznych w systemach dystrybucyjnych może wskazywać na pogorszenie stanu czystości systemu, możliwość stagnacji wody oraz potencjalny rozwój biofilmu. Brak jest jednak dowodów na związek tych drobnoustrojów z zakażeniami przewodu pokarmowego w populacji ogólnej, wywołanymi spożyciem wody do picia, w której oznaczono wysoką liczbę mikroorganizmów heterotroficznych. W przypadku ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C/72h wykrywane są bakterie stanowiące mikroflorę autochtoniczną wody (WHO).

Żelazo - należy do metali szeroko rozpowszechnionych w skorupie ziemskiej. Oprócz występowania w naturalnych wodach słodkich, żelazo może znajdować się również w wodzie do picia jako efekt wykorzystywania koagulantów żelazowych, bądź z powodu korozji stalowych i żeliwnych rur wodociągowych. Obecność żelaza może skutkować powstawaniem osadów w sieci dystrybucyjnej, nawet przy bardzo niskim stężeniu. Jon żelazawy w kontakcie z powietrzem utlenia się do żelazowego i wówczas woda przybiera czerwono-brązowe zabarwienie. Zawartości żelaza towarzyszy także wzrost „bakterii żelazowych”, które uzyskują energię z utleniania jonu żelazawego do żelazowego, tworząc jednocześnie maziste osady pokrywające przewody wodociągowe. Podwyższona zawartość żelaza może przyczyniać się do wyczuwalnego niepożądanego smaku wody i napojów z niej przygotowanych.

Mętność - w wodzie do spożycia wywołana jest drobnymi cząsteczkami stałymi, które mogą znajdować się w wodzie na skutek nieodpowiedniego uzdatniania lub z powodu unoszenia się cząstek pochodzących z osadów w sieci wodociągowej. Woda o wysokiej mętności może chronić mikroorganizmy przed działaniem dezynfekcyjnym oraz pobudzać wzrost bakterii. Dlatego zaleca się, aby mętność wody była utrzymywana na najniższym poziomie.

Azotany w wodach podziemnych pochodzą z procesów mineralizacji materii organicznej lub z procesów nitryfikacji. Występują ze względu na łatwo rozpuszczalne minerały. Mogą pojawiać się w wodzie również ze źródeł antropogenicznych (szamba). Ich wysokie stężenia są obecne głównie na terenach rolniczych w wyniku stosowania nawozów. Mogą przenikać do głębszych warstw wodonośnych. Dla zdrowia ludzi nadmiar azotanów może skutkować poważnym uszkodzeniem barwnika hemoglobiny, powodującym stan niedotlenienia krwi.

Z tego powodu azotany są szczególnie groźne dla noworodków, małych dzieci oraz kobiet w ciąży, gdyż mogą prowadzić do zaburzenia transportu tlenu w układzie krwionośnym dziecka i prowadzić do rozwoju sinicy. Zalecane dopuszczalne wartości w odniesieniu do azotanów w wodzie do picia zostały ustalone w celu zapobiegania methemoglobinemii (WHO).

Po rozpatrzeniu ocen okresowych poniższych wodociągów wydanych na podstawie sprawozdań z badań próbek wody pobranych i wykonanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną, a także sprawozdań z badań wody wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej dostarczonych przez producentów, **Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Częstochowie na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) wydał ocenę obszarową o przydatności wody do spożycia w 2022 roku na terenie powiatu częstochowskiego.**

GMINA BLACHOWNIA

- Liczba ludności zaopatrywanej w wodę ok. **12600**
- Zaopatrzenie w wodę:
 - woda dystrybuowana przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Okręgu Częstochowskiego S.A. (wodociągi: Blachownia – śr. **200** m³/dobę, Cisie – śr. **320** m³/dobę oraz ok. **300** m³/dobę wody kierowanej z Częstochowy).

Wodociąg Blachownia zaopatrywał w wodę ok. **4000** mieszkańców gminy, natomiast wodociąg Cisie ok. **800** osób. Ponadto część mieszkańców Blachowni ok. **8200** zaopatrywana była w wodę dostarczaną z zestawów zbiornikowych z Częstochowy. Wodociągi zasilane były z ujęć głębinowych. W stacji uzdatniania w Blachowni woda poddawana była procesowi odżelaziania, korekcie odczynu pH oraz dezynfekcji za pomocą roztworu podchlorynu sodu. Woda z wodociągu Cisie uzdatniania była z wykorzystaniem procesów odżelaziania i odmanganiania oraz dezynfekcji roztworem podchlorynu sodu. W ramach prowadzonego przez tutejszą Stację bieżącego nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia z 6 punktów zgodności ustalonych z przedsiębiorstwem wodociągowym zostało pobranych 12 próbek wody do badań laboratoryjnych w zakresie parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych, w których nie stwierdzono przekroczeń.

Badania wody prowadzone były również przez przedsiębiorstwo wodociągowe w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z harmonogramem badań zatwierdzonym przez PPIS w Częstochowie. Sprawozdania z badań były na bieżąco przekazywane do tutejszej Stacji.

Na podstawie uzyskanych sprawozdań z badań PPIS w Częstochowie w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) wydał oceny o przydatności wody do spożycia w 2022 roku z przedmiotowych wodociągów.

GMINA KONIECPOL

- *Liczba ludności zaopatrywanej w wodę ok. 9212 osób*
- *Zaopatrzenie w wodę:*
 - *woda dystrybuowana przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunalne w Koniecpolu sp. z o.o. (wodociągi: Koniecpol – śr. 810 m³/dobę, Łabędź – śr. 98 m³/dobę, Stary Koniecpol – śr. 49 m³/dobę, Aleksandrów – śr. 18 m³/dobę),*

Wodociąg Koniecpol dostarczał wodę ok. **6817** mieszkańcom, wodociąg Łabędź ok. **1600** mieszkańcom, wodociąg Stary Koniecpol ok. **640** mieszkańcom, wodociąg Aleksandrów ok. **180** mieszkańcom. Wodociąg Koniecpol służy do zaopatrzenia w wodę miejscowości: Koniecpol, Teresów, Załęże, Kuźnica Grodziska, Wólka, Oblasy, Rudniki, Rudniki Kolonia, Zaróg, Dąbrowa, Piaski, Teodorów, Pękowiec. Wodociągi zasilane były z ujęć głębinowych. Z uwagi na podwyższoną zawartość żelaza i manganu w wodzie ujmowanej na ujęciu w Aleksandrowie prowadzony był proces uzdatniania polegający na odżelazianiu i odmanganianiu oraz dezynfekcja wody przy pomocy promieni UV. Na pozostałych ujęciach jakość wody surowej była stabilna w związku z czym nie były prowadzone procesy uzdatniania.

W ramach prowadzonego monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia z 14 punktów zgodności ogółem zostały pobrane do badań laboratoryjnych 22 próbki pod względem parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych.

Na wodociągu Aleksandrów w jednej badanej próbce wody stwierdzono przekroczenie wartości żelaza. Po sprawdzeniu działania urządzeń uzdatniających (dokonano ich czyszczenia) jakość wody była zgodna z obowiązującym normatywem.

Badania wody na wodociągach prowadzone były również przez przedsiębiorstwo wodociągowe w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z harmonogramem badań zatwierdzonym przez PPIS w Częstochowie. Sprawozdania z badań były na bieżąco przekazywane do tutejszej Stacji.

Na podstawie uzyskanych sprawozdań z badań PPIS w Częstochowie w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) wydał oceny o przydatności wody do spożycia w 2022 roku z przedmiotowych wodociągów.

GMINA LELÓW

- *Liczba ludności zaopatrywanej w wodę ok. 4680, w tym ok 50 osób z wodociągu lokalnego.*
- *Zaopatrzenie w wodę:*
 - *woda dystrybuowana przez Gminę Lelów (wodociągi: Lelów – śr. 338 m³/dobę, Nakło – śr. 41 m³/dobę, Melchów – śr.111 m³/dobę),*
 - *woda dystrybuowana przez Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Jana Brzechwy w Bogumiłku – śr. 6 m³/dobę),*

Wodociąg Lelów zaopatrywał w wodę ok. **2860** osób, wodociąg Nakło ok. **480** osób, wodociąg Melchów ok. **1340** osób. Wodociąg lokalny przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Jana Brzechwy w Bogumiłku - Biała Wielka 208A dostarczał wodę wyłącznie mieszkańcom Ośrodka. Wodociągi zasilane były z ujęć głębinowych. Na ujęciu Lelów i Melchów jakość ujmowanej wody była zgodna z obowiązującymi normatywami, natomiast na ujęciu w Nakle wprowadzono dezynfekcję wody przy pomocy promieni UV. W ramach prowadzonego przez tutejszą Stację bieżącego nadzoru sanitarnego nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z 14 punktów zgodności zostało pobranych 26 próbek wody do badań laboratoryjnych w zakresie parametrów mikrobiologicznych i 22 w zakresie parametrów fizykochemicznych.

Badania wody w ramach kontroli wewnętrznej prowadzone były przez Gminę oraz placówkę SOSW w zgodzie z opracowanymi harmonogramami.

Na wodociągu Nakło w czterech próbkach pobranych w jednym czasie stwierdzono obecność bakterii grupy coli. Przeprowadzono dezynfekcję i płukanie całej sieci wodociągowej, co przyczyniło się do uzyskania w szybkim czasie wody o prawidłowej jakości.

Badania wody w ramach kontroli wewnętrznej prowadzone były przez Gminę oraz placówkę SOS-W w Bogumiłku zgodnie z opracowanymi harmonogramami. Sprawozdania z wykonanych badań były na bieżąco przekazywane do tutejszej Stacji.

Na podstawie uzyskanych sprawozdań z badań PPIS w Częstochowie w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) wydał oceny o przydatności wody do spożycia w 2022 roku z przedmiotowych wodociągów.

GMINA PRZYRÓW

- *Liczba ludności zaopatrywanej w wodę ok. 3564 osób*
- *Zaopatrzenie w wodę:*

- woda dystrybuowana przez Gminny Zakład Komunalny Przyrów (wodociąg: Przyrów – śr. **203** m³/dobę, Julianka – śr. **100** m³/dobę),
- woda dystrybuowana przez PKP S.A. Oddział Gospodarowania Nieruchomościami Katowice (wodociąg zakładowy PKP Julianka – śr. **3** m³/dobę),

Wodociąg Przyrów dostarczał wodę ok. **2588** mieszkańcom, wodociąg Julianka ok. **970** mieszkańcom, natomiast wodociąg zakładowy PKP Julianka zaopatrywał w wodę ok. **6** osób. Wodociągi zasilane były z ujęć głębinowych. Jakość wody ujmowanej odpowiadała obowiązującym normatywom, w związku z czym nie było konieczności uzdatniania wody. W ramach prowadzonego przez tutejszą Stację bieżącego nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia z 9 punktów zgodności zostały pobrane 22 próbki wody w zakresie parametrów mikrobiologicznych i 13 próbek wody w zakresie parametrów fizykochemicznych.

Na wodociągu Przyrów oraz na wodociągu zakładowym PKP Julianka w pojedynczych próbkach wody stwierdzono obecność bakterii grupy coli. Zarządcy wodociągów podjęli niezwłocznie działania zmierzające do poprawy jej jakości. Kolejne badania wody potwierdziły zgodność z obowiązującym normatywem.

Badania wody w ciągu roku prowadzone były również przez przedsiębiorstwa wodociągowe w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z harmonogramami badań zatwierdzonym przez PPIS w Częstochowie. Sprawozdania z badań były na bieżąco przekazywane do tutejszej Stacji.

Na podstawie uzyskanych sprawozdań z badań PPIS w Częstochowie w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) wydał oceny o przydatności wody do spożycia w 2022 roku z przedmiotowych wodociągów.

GMINA DĄBROWA ZIELONA

- Liczba ludności zaopatrywanej w wodę ok. **3803** osób
- Zaopatrzenie w wodę:
 - woda dystrybuowana przez Gminę Dąbrowa Zielona (wodociąg: Soborzyce – śr. **115** m³/dobę, Olbrachcie – śr. **171** m³/dobę, Borowce – śr. **22** m³/dobę, Dąbek – śr. **12** m³/dobę),

Wodociąg Olbrachcice dostarczał wodę ok. **1909** mieszkańcom, wodociąg Borowce ok. **92** mieszkańcom, wodociąg Soborzyce ok. **1657** mieszkańcom, wodociąg Dąbek ok. **142**

mieszkańcom. Wodociągi zasilane były z ujęć głębinowych. Na ujęciu wody w Dąbku prowadzone były procesy uzdatniania poprzez odżelazianie i odmanganianie ze względu na podwyższoną zawartość żelaza i manganu w wodzie surowej. Na pozostałych ujęciach woda była wprowadzana do sieci bez procesów uzdatniania. Sporadycznie na ujęciu w Olbrachcicach prowadzona była dezynfekcja wody przy pomocy roztworu podchlorynu sodu. W ramach prowadzonego przez tutejszą Stację bieżącego nadzoru nad jakością wody przeznaczoną do spożycia z 15 punktów zgodności zostało pobranych 21 próbek wody do badań laboratoryjnych w zakresie parametrów mikrobiologicznych i 22 próbki wody w zakresie parametrów fizykochemicznych.

Na wodociągu Borowce w jednej próbce stwierdzono podwyższoną zawartość azotanów. Azotany w wodzie z przedmiotowego ujęcia kształtują się od dłuższego już czasu w górnej granicy normy. Dlatego też, co pewien czas zdarzają się przypadki przekroczenia tego parametru w pojedynczych próbkach. Kolejne wykonane badania potwierdziły, że wartość azotanów kształtowała się poniżej normy.

Badania wody prowadzone były również przez właściciela wodociągów w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z ustalonym przez PPIS w Częstochowie harmonogramem poboru próbek wody. Sprawozdania z wykonanych badań były na bieżąco przekazywane do tutejszej Stacji.

Na podstawie uzyskanych sprawozdań z badań PPIS w Częstochowie w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) wydał oceny o przydatności wody do spożycia w 2022 roku z przedmiotowych wodociągów.

GMINA MSTÓW

- *Liczba ludności zaopatrywanej w wodę ok. 10800 osób*
- *Zaopatrzenie w wodę:*
 - *woda dystrybuowana przez Samorządowy Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej Gminy Mstów (wodociąg Mstów – śr. 1250 m³/dobę, wodociąg Srocko - śr. 240 m³/dobę).*

Wodociąg Mstów zaopatrywał w wodę ok. **9325** mieszkańców, natomiast wodociąg Srocko ok. **1325** mieszkańców. Wodociągi zasilane były z ujęć głębinowych zlokalizowanych w Mstowie i Srocku oraz ze studni awaryjnych w Zawadzie i Jaskrowie. W stacji uzdatniania w Mstowie ze względu na niestabilną mikrobiologiczną jakość wody prowadzony był proces dezynfekcji przy pomocy roztworu podchlorynu sodu. W ramach prowadzonego bieżącego

nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez tutejszą Stację z 11 punktów zgodności zostały pobrane do badań laboratoryjnych 22 próbki w zakresie parametrów mikrobiologicznych i 19 próbek w zakresie parametrów fizykochemicznych. Na wodociągu Srocko w jednej próbce wody stwierdzono podwyższoną mętność wody. Po przeprowadzonym płukaniu odcinka sieci jakość wody była zgodna z normatywem.

Badania wody prowadzone były również przez przedsiębiorstwo wodociągowe w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z harmonogramem badań zatwierdzonym przez PPIS w Częstochowie. Sprawozdania z badań były na bieżąco przekazywane do tutejszej Stacji.

Na podstawie uzyskanych sprawozdań z badań PPIS w Częstochowie w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) wydał oceny o przydatności wody do spożycia w 2022 roku z przedmiotowych wodociągów.

GMINA KAMIENICA POLSKA

- *Liczba ludności zaopatrywanej w wodę ok. 5419*
- *Zaopatrzenie w wodę:*
 - *woda dystrybuowana przez EKOKAM Sp. z o.o. Kamienica Polska (wodociągi: Zawada – śr. 304 m³/dobę, Rudnik Wielki – śr. 408 m³/dobę)*
 - *woda dystrybuowana przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Okręgu Częstochowskiego S.A. – ilość wody rozprowadzonej – 53 m³/dobę (dla miejscowości Zawisna).*

Wodociąg Zawada zaopatrywał w wodę ok. **2365** osób, wodociąg Rudnik Wielki ok. **2514** osób. Natomiast dla mieszkańców miejscowości Zawisna ok. **540** osób, woda była kierowaną z zestawów zbiornikowych „Błeszno” w Częstochowie. Wodociągi zasilane z ujęć głębinowych. Na ujęciach zlokalizowanych na terenie gminy z uwagi na podwyższoną zawartość żelaza i manganu w wodzie surowej prowadzone były procesy uzdatniania poprzez odżelazianie i odmanganianie. W ramach prowadzonego monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez tutejszą Stację z 9 stałych punktów zgodności zostało pobranych 14 próbek do badań laboratoryjnych w zakresie parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych.

Na wodociągu Rudnik Wielki wystąpiło w jednej z badanych próbek wody przekroczenie mętności. Była to jednorazowa sytuacja, prawdopodobnie spowodowana przestojem wody w wewnętrznej instalacji wodociągowej budynku, z którego dokonano pobór próbek.

Badania wody prowadzone były również przez przedsiębiorstwa wodociągowe w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z harmonogramami badań zatwierdzonymi przez PPIS w Częstochowie. Sprawozdania z badań były na bieżąco przekazywane do tutejszej Stacji.

Na podstawie uzyskanych sprawozdań z badań PPIS w Częstochowie w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) wydał oceny o przydatności wody do spożycia w 2022 roku z przedmiotowych wodociągów.

GMINA STARCZA

- *Liczba ludności zaopatrywanej w wodę ok. 2846 osób.*
- *Zaopatrzenie w wodę:*
 - *woda dystrybuowana przez Gminę Starcza (wodociąg Starcza – śr. 99 m³/dobę, wodociąg Klepaczka - śr. 191 m³/dobę).*

Wodociąg Starcza zaopatrywał w wodę ok. 1246 osób, wodociąg Klepaczka ok. 1600 osób. Ze względu na jakość wody surowej prowadzone były na ujęciach procesy uzdatniania poprzez odżelazianie i odmanganianie. Ponadto na ujęciu Klepaczka okresowo była prowadzona dezynfekcja wody przy pomocy roztworu podchlorynu sodu.

W ramach prowadzonego monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez tutejszą Stację z 6 punktów zgodności zostało pobranych do badań laboratoryjnych 10 próbek wody, które zbadano w zakresie parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych.

Przekroczenie mętności wystąpiło w jednej badanej próbce wody na sieci wodociągowej wodociągu Klepaczka oraz w dwóch próbkach z wodociągu starcza. Były to sytuacje sporadyczne. Wyniki kolejnych próbek wody były zgodne z wymaganiami.

Badania wody prowadzone były również przez właściciela wodociągów w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z ustalonym przez PPIS w Częstochowie harmonogramem poboru próbek wody. Sprawozdania z wykonanych badań były na bieżąco przekazywane do tutejszej Stacji.

Na podstawie uzyskanych sprawozdań z badań PPIS w Częstochowie w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) wydał oceny o przydatności wody do spożycia w 2022 roku z przedmiotowych wodociągów.

GMINA KRUSZYNA

- *Liczba ludności zaopatrywanej w wodę ok. 4620 osób*
- *Zaopatrzenie w wodę w m³/d:*
 - *woda dystrybuowana przez gminę Kruszyzna (wodociągi: Kruszyzna – śr. 275 m³/dobę, Lgota Mała – śr. 144 m³/dobę).*

Wodociąg Kruszyna zaopatrywał w wodę ok. **4270** osób, wodociąg Lgota Mała ok. **350** osób. Mieszkańcy miejscowości Kijów i Łęg zaopatrywani byli w wodę z wodociągu należącego do Gminy Ładzice (powiat radomszczański). Informacja o jakości wody dla tych dwóch miejscowości dostępna jest w Urzędzie Gminy Kruszyna.

Wodociągi Kruszyna i Lgota Mała zasilane były z ujęć głębinowych. Z uwagi na podwyższoną zawartość azotanów w ujęciach głębinowych wodociągu Kruszyna prowadzony był proces obniżenia ich zawartości w wodzie podawanej do sieci wodociągowej. Proces ten polegał na mieszaniu się wody ze studni w Kruszynie z wodą pochodzącą z ujęcia w Lgocie Małej. Mieszanie wody zachodziło w zbiornikach zlokalizowanych przy ujęciu w Kruszynie. Prowadzony proces pozwolił na zapewnienie poziomu azotanów w granicy dopuszczalnej normy.

W ramach prowadzonego bieżącego nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi przez tutejszą Stację z 5 punktów zgodności zostało pobranych 18 próbek do badań laboratoryjnych w zakresie parametrów mikrobiologicznych i 12 próbek w zakresie parametrów fizykochemicznych.

Na wodociągu Kruszyna w czterech badanych próbkach stwierdzono obecność bakterii grupy coli oraz w jednej z nich azotany (wynik na granicy normy). Wszystkie próbki były pobrane w obiektach oświatowych. Dezynfekcja szokowa wody i płukanie całej sieci wodociągowej wpłynęło na poprawę jej jakości, co potwierdzono wynikami z badań.

Badania wody prowadzone były również przez właściciela wodociągów w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z ustalonym przez PPIS w Częstochowie harmonogramem pobierania próbek wody. Sprawozdania z wykonanych badań były na bieżąco przekazywane do tutejszej Stacji.

Na podstawie uzyskanych sprawozdań z badań PPIS w Częstochowie w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) wydał oceny o przydatności wody do spożycia w 2022 roku z przedmiotowych wodociągów.

GMINA KŁOMNICE

- *Liczba ludności zaopatrywanej w wodę ok. 13 375 osób*
- *Zaopatrzenie w wodę:*
 - *woda dystrybuowana przez Gminę Kłomnice (wodociągi: Kłomnice – śr. 577 m³/dobę, Garnek – śr. 395 m³/dobę, Zdrowa – śr. 528 m³/dobę).*

Wodociąg Kłomnice zaopatrywał w wodę ok. **5311** osób, wodociąg Garnek ok. **3310** osób, wodociąg Zdrowa ok. **4754** osób. Wodociągi zasilane były z ujęć głębinowych. W ramach prowadzonego przez tutejszą Stację bieżącego nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia z 10 punktów zgodności zostało pobranych 18 próbek do badań laboratoryjnych w zakresie parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych.

Na wodociągu Garnek trzykrotnie stwierdzono w próbkach wody podwyższoną wartość żelaza. Przeprowadzone płukanie sieci wodociągowej poprawiło jakość wody w sieci. Kolejne pobrane próbki wody potwierdziły, że jakość wody była już zgodna z obowiązującym rozporządzeniem. Występujące przekroczenia mogły być również uzależnione od poboru wody pochodzącej ze studnia nr 2, która charakteryzuje się podwyższoną zawartością żelaza. Badania wody prowadzone były również przez właściciela wodociągów w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z ustalonym przez PPIS w Częstochowie harmonogramem pobierania próbek wody. Sprawozdania z wykonanych badań były na bieżąco przekazywane do tutejszej Stacji.

Na podstawie uzyskanych sprawozdań z badań PPIS w Częstochowie w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) wydał oceny o przydatności wody do spożycia w 2022 roku z przedmiotowych wodociągów.

GMINA RĘDZINY

- *Liczba ludności zaopatrywanej w wodę ok. 9600 osób*
- *Zaopatrzenie w wodę:*
 - *woda dystrybuowana przez Zakład Gospodarki Mieszkaniowej i Komunalnej Rędziny (wodociąg Rędziny Osiedle – śr. 103 m³/dobę),*
 - *woda dystrybuowana przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Okręgu Częstochowskiego S.A. (wodociągi: Rędziny – śr. 287 m³/dobę, Rudniki – śr. 341 m³/dobę).*

Wodociąg Rędziny Osiedle dostarczał wodę ok. **1800** mieszkańcom, wodociąg Rędziny ok. **3090** mieszkańcom, wodociąg Rudniki ok. **1636** mieszkańcom. Ponadto ok. **3074** mieszkańców mogło być zaopatrywanych w wodę z wodociągu Wierzchowisko i Rząsawa (w zależności od ciśnienia wody w sieci). Wodociągi zasilane były z ujęć głębinowych. Na wodociągach Rudniki i Rędziny prowadzony był stały proces uzdatniania poprzez chlorowanie wody. Natomiast woda pochodząca z ujęcia Wierzchowisko poddawana była procesowi usuwania azotanów metodą biologicznej denitryfikacji oraz dezynfekcji poprzez

ozonowanie wody. W procesie uzdatniania wody prowadzone było chlorowanie. W ramach prowadzonego bieżącego nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez tutejszą Stację z 8 punktów zgodności ogółem zostało pobranych 15 próbek wody do badań laboratoryjnych w zakresie parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych.

W badanych próbkach wody przeznaczonej do spożycia nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych wartości badanych parametrów.

Badania wody prowadzone były również przez przedsiębiorstwo wodociągowe w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z harmonogramami badań zatwierdzonymi przez PPIS w Częstochowie. Sprawozdania z badań były na bieżąco przekazywane do tutejszej Stacji.

Na podstawie uzyskanych sprawozdań z badań PPIS w Częstochowie w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) wydał oceny o przydatności wody do spożycia w 2022 roku z przedmiotowych wodociągów.

GMINA KONOPISKA

- Liczba ludności zaopatrywanej w wodę ok. **10769**
- Zaopatrzenie w wodę:
 - woda dystrybuowana przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Okręgu Częstochowskiego S.A. (wodociągi: Konopiska-Kopalnia – śr. **371 m³/dobę**, Rększowice – śr. **697 m³/dobę**, natomiast z sieci wodociągowej miasta Częstochowa ilość dostarczanej wody wyniosła **953 m³/d**).
 - woda dystrybuowana przez „Aleksandria Sp. z o.o. Spółka Komandytowa – Wodociąg Zakładowy „Aleksandria” – śr. **234 m³/d** - woda ujmowana wyłącznie na potrzeby Zakładu.

Wodociąg Konopiska - Kopalnia zaopatrywał w wodę ok. **4350** osób, a wodociąg Rększowice ok. **6419** osób. Ponadto część mieszkańców Konopisk (centrum ok. **3065** osób) zaopatrywana była w wodę dostarczaną ze zbiorników „Błeszno” w Częstochowie. Wodociągi zasilane były z ujęć głębinowych. Ze względu na podwyższoną zawartość żelaza w studniach ujęcia Rększowice i Konopiska - Kopalnia prowadzone były stałe procesy uzdatniania poprzez odżelazianie oraz dezynfekcja wody za pomocą roztworu podchlorynu sodu. W ramach prowadzonego monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez tutejszą Stację z 7 punktów zgodności ustalonych z przedsiębiorstwem wodociągowym, zostało pobranych 11 próbek wody do badań laboratoryjnych w zakresie parametrów mikrobiologicznych i 13 próbek wody w zakresie parametrów fizykochemicznych.

W badanych próbkach wody przeznaczonej do spożycia nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych wartości badanych parametrów.

Na ujęciu zakładowym w Aleksandrii prowadzony był proces uzdatniania wody w zakresie obniżenia zawartości żelaza i manganu oraz stała dezynfekcja przy pomocy roztworu podchlorynu sodu. W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego zostały pobrane 2 próbki wody do badań laboratoryjnych, która nie wykazała przekroczeń badanych parametrów.

Badania wody w ramach kontroli wewnętrznej były prowadzone przez PWiK S.A oraz właściciela Zakładu w Aleksandrii zgodnie z opracowanymi harmonogramami. Sprawozdania z badań były na bieżąco przekazywane do tutejszej Stacji.

W badanych próbkach wody przeznaczonej do spożycia nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych wartości badanych parametrów.

Na podstawie uzyskanych sprawozdań z badań PPIS w Częstochowie w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) wydał oceny o przydatności wody do spożycia w 2022 roku z przedmiotowych wodociągów.

GMINA OLSZTYN

- *Liczba ludności zaopatrywanej w wodę ok 7880 osób*
- *Zaopatrzenie w wodę:*
 - *woda dystrybuowana przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Okręgu Częstochowskiego S.A. (wodociągi: Olsztyn – śr. 578 m³/dobę, Biskupice – śr. 255 m³/dobę, Przymiłowice – śr. 321 m³/dobę, Bukowno – śr. 42 m³/dobę).*
 - *woda dystrybuowana przez Zarządcy Nieruchomości CTG Sp. z o.o. (wodociąg lokalny Bloki Kolejowe) – śr. 6 m³/dobę).*
 - *woda dystrybuowana przez PKP S.A. Oddział Gospodarowania Nieruchomościami Katowice (wodociąg zakładowy PKP Mirów – śr. 1 m³/dobę).*

Wodociąg Olsztyn zaopatrywał w wodę ok. **4100** osób (wodociąg zasilający również zbiorniki „Błeszno” w Częstochowie), wodociąg Biskupice ok. **1400** osób, wodociąg Przymiłowice ok. **2000** osób, wodociąg Bukowno ok. **320** osób, a wodociąg zarządzający przez Spółkę Zarządcy Nieruchomości CTG Sp. z o.o. ok. **60** osób w miejscowości Bloki Kolejowe. Natomiast wodociąg zakładowy PKP Mirów ok. **11** osób. Wodociągi zasilane były z ujęć głębinowych. Na stacjach uzdatniania wody w Olsztynie i Przymiłowicach prowadzone było stałe chlorowanie wody podawanej do sieci.

W ramach prowadzonego przez tutejszą Stację bieżącego nadzoru sanitarnego nad jakością wody przeznaczonej do spożycia z 15 punktów zgodności ogółem zostało pobranych

29 próbek do badań laboratoryjnych, które zbadano w zakresie parametrów mikrobiologicznych i 27 próbek do badań laboratoryjnych, które zbadano w zakresie parametrów fizykochemicznych.

W badanych próbkach wody przeznaczonej do spożycia nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych wartości badanych parametrów.

Badania wody prowadzone były również przez przedsiębiorstwa wodociągowe w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z harmonogramami badań zatwierdzonymi przez PPIS w Częstochowie. Sprawozdania z badań były na bieżąco przekazywane do tutejszej Stacji.

Na podstawie uzyskanych sprawozdań z badań PPIS w Częstochowie w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) wydał oceny o przydatności wody do spożycia w 2022 roku z przedmiotowych wodociągów.

GMINA JANÓW

- Liczba ludności zaopatrywanej w wodę ok. **5890** osób, w tym ok. **100** osób z Ośrodka Wczasowego w Poniku.
- Zaopatrzenie w wodę:
 - woda dystrybuowana przez Zakład Gospodarki Komunalnej Janów Sp. z o.o. (wodociągi: Janów – śr. **410** m³/dobę, Żuraw – śr. **68** m³/dobę, Piasek – śr. **34** m³/dobę, Czepurka – śr. **17** m³/dobę, Siedlec – śr. **99** m³/dobę, Bystrzanowice – śr. **91** m³/dobę, Bystrzanowice Dwór – śr. **9** m³/dobę, Hucisko – śr. **2** m³/dobę, Skowronów – śr. **61** m³/dobę, Apolonka – śr. **9** m³/dobę, Zagórze – śr. **13** m³/dobę, Śmiertny Dąb – śr. **12** m³/dobę, Lusławice - śr. **55** m³/dobę),
 - woda dystrybuowana przez „CARITAS” Archidiecezji Częstochowskiej (wodociąg lokalny Ponik Ośrodek Wczasowy „CARITAS” – śr. **4** m³/dobę).

Wodociąg Janów dostarczał wodę dla ok. **2255** osób, Żuraw ok. **605** osób, Piasek ok. **338** osób, Czepurka ok. **181** osób, Siedlec ok. **534** osób, Bystrzanowice ok. **747** osób, Bystrzanowice Dwór ok. **103** osób, Hucisko ok. **32** osób, Skowronów ok. **342** osób, Apolonka ok. **66** osób, Lusławice ok. **378** osób, Zagórze ok. **212** osób, Śmiertny Dąb ok. **97** osób, natomiast wodociąg lokalny Ponik zaopatrywał w wodę Ośrodek Wczasowy „CARITAS”. Wszystkie ujęcia w/w wodociągów oparte były na studniach głębinowych. Woda kształtuje się stabilną jakością, dlatego nie prowadzi się jej uzdatniania, z wyjątkiem dezynfekcji przy pomocy promieni UV kilku ujęć (Tabela 1). W ramach prowadzonego monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez tutejszą Stację z 38 punktów

zgodności zostały pobrane 74 próbki w zakresie parametrów mikrobiologicznych i 70 próbek w zakresie parametrów fizykochemicznych.

Na wodociągu Janów w jednej pobranej próbce wody przeznaczonej do spożycia stwierdzono obecność bakterii grupy coli. Zostały podjęte stosowne działania (płukanie sieci), co skutecznie wpłynęło na poprawę jakości wody. Na wodociągu Żuraw w jednej próbce wody stwierdzono obecność bakterii grupy coli oraz podwyższoną mętność wody. Kolejne uzyskane wyniki były już zgodne z normatywami. Na wodociągu Czepurka stwierdzono w jednej próbce podwyższoną wartość ogólnej liczby mikroorganizmów w 22 °C po 72h. Po przeprowadzeniu płukaniu sieci kolejna pobrana próbka wody wykazywała zgodność z obowiązującym rozporządzeniem. Na wodociągu Zagórze w pięciu próbkach wody stwierdzono podwyższone wartości azotanów, których wyniki mieściły się w granicach niepewności badania. Czyli uzyskany wynik był na granicy dopuszczalnej normy. Natomiast w jednej z tych próbek dodatkowo stwierdzono obecność bakterii grupy coli. W związku z kilkukrotnymi podwyższonymi wartościami azotanów zobowiązano przedsiębiorstwo wodociągowe do prowadzenia częstszej kontroli jakości wody w tym zakresie. Na wodociągach Apolonka i Hucisko w pojedynczych próbkach pobranych z sieci wodociągowej stwierdzono podwyższoną mętność wody. Kolejne pobrane próbki wody potwierdziły poprawę jej jakości. Na wodociągu Lusławice w dwóch pobranych próbkach wody z sieci wodociągowej stwierdzono podwyższoną zawartość azotanów, oba wyniki mieściły się w granicach niepewności badania. W związku z czym zalecono poszerzenie zakresu badania próbek wody dodatkowo o azotany. Na wodociągu Bystrzanowice w jednej pobranej próbce wody z sieci wodociągowej, stwierdzono obecność bakterii grupy coli. Sytuacja ta była jednorazowa. Po przepłukaniu wewnętrznej instalacji budynku, z którego pobrano próbkę, woda była zgodna z normatywem. Stwierdzone przekroczenia miały charakter sporadyczny, a podejmowane działania skutecznie wpływały na poprawę jej jakości, w związku z czym nie wdrożono postępowań administracyjnych.

Badania wody prowadzone były również przez przedsiębiorstwo wodociągowe w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z harmonogramem badań zatwierdzonym przez PPIS w Częstochowie. Sprawozdania z badań były na bieżąco przekazywane do tutejszej Stacji.

Na podstawie uzyskanych sprawozdań z badań PPIS w Częstochowie w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) wydał oceny o przydatności wody do spożycia w 2022 roku z przedmiotowych wodociągów.

GMINA MYKANÓW

- Liczba ludności zaopatrywanej w wodę ok. **15 325 osób**
- Zaopatrzenie w wodę:
 - woda dystrybuowana przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Okręgu Częstochowskiego S.A. (wodociąg Wierzchowisko – śr. **1024 m³/dobę**, wodociąg Rybna – śr. **343 m³/dobę** ,).

Wodociąg Wierzchowisko zaopatrywał w wodę ok. **7526** osób (wodociąg zasilający również Częstochowę), wodociąg Rybna dostarczał wodę ok. **5899** mieszkańcom. Ponadto ok. **1900** mieszkańców miejscowości: Czarny Las, Kuźnica Kiedrzyńska, Kuźnica Lechowa oraz Niwa mogło być zaopatrywanych w wodę z wodociągu Łobodno (w zależności od ciśnienia wody w sieci). Wodociągi zasilane były z ujęć głębinowych. Na ujęciu w Rybnej prowadzona była dezynfekcja wody przy pomocy podchlorynu sodu. Na stacji uzdatniania wody na ujęciu Wierzchowisko ze względu na jakość wody surowej prowadzony był proces usuwania azotanów metodą biologicznej denitryfikacji oraz dezynfekcja poprzez ozonowanie wody. W ramach prowadzonego bieżącego nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z 10 punktów zgodności zostały pobrane 23 próbki wody do badań laboratoryjnych w zakresie parametrów mikrobiologicznych i 21 próbek w zakresie parametrów fizykochemicznych.

W badanych próbkach wody przeznaczonej do spożycia nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych wartości badanych parametrów.

Badania wody prowadzone były również przez przedsiębiorstwo wodociągowe w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z harmonogramem badań zatwierdzonym przez PPIS w Częstochowie. Sprawozdania z badań były na bieżąco przekazywane do tutejszej Stacji.

Na podstawie uzyskanych sprawozdań z badań PPIS w Częstochowie w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) wydał oceny o przydatności wody do spożycia w 2022 roku z przedmiotowych wodociągów.

GMINA POCZESNA

- Liczba ludności zaopatrywanej w wodę ok. **12475 osób**
- Zaopatrzenie w wodę:
 - woda dystrybuowana przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Okręgu Częstochowskiego S.A. – ilość wody rozprowadzonej – **1749 m³/dobę**.

Większość mieszkańców gminy otrzymywało wodę przeznaczoną do spożycia kierowaną z zestawów zbiornikowych „Bleszno” w Częstochowie. Była to mieszanka wód pochodzących z ujęcia Mirów oraz z dwóch studni, należących do ujęcia Olsztyn. Natomiast mieszkańcy miejscowości Nierada, Michałów, Bargły, Mazury i Młynek zaopatrywani byli w wodę z wodociągu Rększowice.

Na sieci wodociągowej w gminie wyznaczono 7 punktów zgodności, z których w ramach prowadzonego przez tutejszą Stację bieżącego nadzoru pobrano 7 próbek wody do badań laboratoryjnych w zakresie parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych. W badanych próbkach wody przeznaczonej do spożycia nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych wartości badanych parametrów.

Badania wody prowadzone były również przez przedsiębiorstwo wodociągowe w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z harmonogramem badań zatwierdzonym przez PPIS w Częstochowie. Sprawozdania z badań były na bieżąco przekazywane do tutejszej Stacji.

Na podstawie uzyskanych sprawozdań z badań PPIS w Częstochowie w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) wydał oceny o przydatności wody do spożycia w 2022 roku na terenie gminy.

Tabela 1. Wykaz ujęć, na których prowadzone były stałe procesy uzdatniania wody:

GMINA	NAZWA WODOCIĄGU	STAŁY PROCES UZDATNIANIA
Częstochowa	Mirów	ozonowanie
	Rzasawa	chlorowanie
	Wielki Bór (ul. Łomżyńska)	odmanganianie, chlorowanie
Konopiska	Konopiska-Kopalnia	odżelazianie, chlorowanie
	Rększowice	odżelazianie, chlorowanie
	zakładowy Aleksandria (działający na potrzeby zakładów mięsnych)	odżelazianie, odmanganianie,
	Rększowice	odżelazianie, chlorowanie
Mykanów	Wierzchowisko	redukcja zawartości azotanów, ozonowanie
	Rybna	chlorowanie
Blachownia	Blachownia	korekta pH, odżelazianie, chlorowanie
	Cisie	odżelazianie, odmanganianie, chlorowanie
Rędziny	Rędziny	chlorowanie
	Rudniki	chlorowanie
Olsztyn	Olsztyn	chlorowanie
	Przymiłowice	chlorowanie
Kamienica Polska	Rudnik Wielki	odżelazianie, odmanganianie,
	Zawada	odżelazianie, odmanganianie,
Starcza	Starcza	odżelazianie, odmanganianie
	Klepaczka	Odżelazianie, odmanganianie
Dąbrowa Zielona	Dąbek	odżelazianie, odmanganianie,
Konieczpol	Aleksandrów	odżelazianie, odmanganianie, dezynfekcja UV
Lelów	Nakło	dezynfekcja UV
Janów	Zagórze	dezynfekcja UV
	Piasek	dezynfekcja UV
	Siedlec	dezynfekcja UV
	Żuraw	dezynfekcja UV
	Bystrzanowice	dezynfekcja UV
	Bystrzanowice Dwór	dezynfekcja UV
Mstów	Mstów	chlorowanie

Tabela 2. Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów stwierdzone w badanych próbkach wody w 2022 roku

GMINA	NAZWA WODOCIĄGU	PRZEKROCZONE PARAMETRY (ilość przekroczeń w próbkach)	
		Mikrobiologiczne	Fizykochemiczne
Janów	Janów	Bakterie grupy coli (1)	
	Żuraw	Bakterie grupy coli (1)	Mętność (1)
	Czepurka	Ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C (1)	
	Zagórze	Bakterie grupy coli (1)	Azotany (5)
	Apolonka		Mętność (1)
	Hucisko		Mętność (1)
	Lusławice		Azotany (2)
	Bystrzanowice	Bakterie grupy coli (1)	
Mstów	Srocko		Mętność (1)
Kłomnice	Garnek		Żelazo (3)
Kruszyna	Kruszyna	Bakterie grupy coli (4)	Azotany (1)
Starcza	Klepaczka		Mętność (1)
	Starcza		Mętność (2)
Dąbrowa Zielona	Borowce		Azotany (1)
Kamienica Polska	Rudnik Wielki		Mętność (1)
Lelów	Nakło	Bakterie grupy coli (4)	
Przyrów	Przyrów	Bakterie grupy coli (1)	
	Julianka PKP	Bakterie grupy coli (1)	
Konieczpol	Aleksandrów		Żelazo (1)